

EDUKAČNÉ MATERIÁLY PRE DETI Č. 3

CIEĽ: Aby sa deti prostredníctvom spoločných hier a malých projektov učili všímať si potreby kamarátov, pomáhať si navzájom a tešiť sa z toho, že spoločne dokážu urobiť niečo pekné pre seba aj pre ostatných.

Komu je materiál určený?

- Deťom v materskej škole (3 – 6 rokov).
- Pani učiteľkám, ktoré môžu aktivity viesť, moderovať a prispôbovať nálade v triede.
- Rodičom ako inšpirácia na budovanie empatie a spolupráce v domácom prostredí.

KROK 1: HRY NA POMOC A KAMARÁTSTVO

1.1 Hra „Vyskúšaj si to inak“

- **Téma:** Vcítanie sa do situácie, keď je niečo ťažké.
- **Cieľ:** Deti si hrovou formou vyskúšajú, aké to je, keď sa im niečo nedarí, a učia sa ponúknuť pomoc.
- **Postup:**
 1. Pani učiteľka dá deťom jednoduché úlohy, ale s malou prekážkou:
 - „Skús postaviť komín z kociek, ale maj na rukách veľké palčičky.“
 - „Skús si nakresliť slniečko tou rukou, ktorou bežne nekreslíš.“
 - „Skúste vo dvojici preniesť loptu tak, že ju budete držať len čelami.“
 2. Po hre sa pani učiteľka s deťmi porozpráva: „Bolo to ťažké? Čo by nám pomohlo, keby nám to nešlo? Ako by sme mohli pomôcť kamarátovi?“
- **Výsledok:** Deti zistia, že niektoré veci môžu byť náročné, a učia sa, aké dôležité a pekné je ponúknuť alebo prijať pomoc.

1.2 Hra „Kruh pekných slov“

- **Téma:** Všímanie si dobrých vlastností na kamarátoch.
- **Cieľ:** Učiť deti vyjadriť kamarátovi niečo pekné a posilniť tak priateľské vzťahy v triede.
- **Postup:**

1. Deti si sadnú do kruhu a podávajú si špeciálny predmet – „kamienok priateľstva“ alebo plyšové srdiečko.
 2. Dieťa, ktoré drží predmet, povie niečo pekné o kamarátovi, ktorý sedí vedľa neho. Pani učiteľka pomáha: „Čo sa ti dnes na Aničke páčilo? Vieš Peťka za niečo pochváliť?“ (Např. „Páčilo sa mi, ako si sa so mnou podelil o autíčko.“ „Ty vieš pekne skákať.“)
 3. Na začiatku môže hovoriť pani učiteľka a deti postupne naberú odvalu.
- **Výsledok:** Deti sa učia všímať si na druhých to dobré a zažívajú radosť z toho, keď ich niekto pochváli.

1.3 Aktivita „Reťaz priateľstva“

- **Téma:** Všetci patríme k sebe.
- **Cieľ:** Vytvoriť spoločné dielo, ktoré deťom ukáže, že každý je dôležitou súčasťou triedy.
- **Postup:**
 1. Každé dieťa dostane jeden farebný pásik papiera.
 2. Pásik si môže ozdobiť – nakresliť naň značku, obľúbenú farbu alebo odtlačiť prst.
 3. Pani učiteľka potom všetky pásiky spojí do jednej dlhej reťaze.
 4. Reťaz si spoločne zavesia v triede ako symbol toho, že sú všetci spojení a patria k sebe.
- **Výsledok:** Deti vidia hmatateľný dôkaz toho, že spolu tvoria jeden celok, a sú hrdé na svoje spoločné dielo.

KROK 2: MALÉ PROJEKTY S VEĽKÝM SRDCOM

2.1 Projekt „Hračky pre všetkých“

- **Téma:** Sprístupnenie hračiek pre každého.
- **Cieľ:** Učiť deti všímať si, či sa každý v triede môže bez problémov hrať a ako to spoločne zariadiť.
- **Postup:**
 1. Pani učiteľka začne jednoduchou otázkou: „Deti, pozrime sa, či všetci dočiahneme na naše obľúbené hračky. Čo ak je niekto menší a nedočiahne na najvyššiu poličku?“

2. Deti spoločne hľadajú riešenia: „Môžeme mu hračku podať.“ „Môžeme poprosiť pani učiteľku, aby dala obľúbené knižky na spodnú poličku.“
 3. Spoločne potom hračky alebo knižky preusporiadajú tak, aby na ne dosiahol každý.
- **Výsledok:** Deti sa učia byť všímvé k potrebám ostatných a aktívne sa podieľajú na vytváraní spravodlivého prostredia.

2.2 Projekt „Deň inej krajiny“

- **Téma:** Spoznávame, ako žijú iné deti.
- **Cieľ:** Ukázať deťom, že svet je veľký a pestrý, a hravou formou odbúravať strach z neznámeho.
- **Postup:**
 1. Pani učiteľka si vyberie jednu krajinu (napr. Taliansko, Japonsko, Mexiko).
 2. V ten deň si pustia detskú pesničku z danej krajiny, naučia sa jednoduchý pozdrav („Ciao!“) a pozrú si obrázky zvieratiek alebo rozprávkových postavičiek, ktoré tam žijú.
 3. Môžu si vyskúšať jednoduchú aktivitu – napr. „piecť“ pizzu z papiera alebo si vyrobiť farebný lampión.
- **Výsledok:** Deti sa zoznámia s inou kultúrou cez zábavu a hru, čo v nich buduje zvedavosť a otvorenosť.

2.3 Projekt „Náš plagát priateľstva“

- **Téma:** Vytvorenie spoločných pravidiel kamarátstva.
- **Cieľ:** Deti sa aktívne podieľajú na vytvorení niečoho, čo im bude pripomínať, ako byť dobrým kamarátom.
- **Postup:**
 1. Deti sa s pani učiteľkou rozprávajú o tom, čo robí dobrý kamarát (pomáha, delí sa, pohladí, keď je niekto smutný, hrá sa spolu).
 2. Na veľký papier spoločne vytvoria plagát. Môžu naň kresliť, odtláčať farebné dlane alebo lepiť obrázky, ktoré symbolizujú priateľstvo.
 3. Plagát si zavesia na viditeľné miesto v triede.
- **Výsledok:** Deti si osvoja pravidlá priateľstva, pretože si ich samy vytvorili, a plagát im slúži ako každodenná pripomienka.

ZÁVER – ČO SME DOSIAHLI?

- Deti sa cez spoločné hry a tvorenie učia všímať si ostatných a pomáhať im.
- Aktivity posilňujú pocit spolupatričnosti a budujú v deťoch základy empatie a solidarity.
- Deti zisťujú, že majú silu urobiť svoju triedu lepším a krajším miestom pre všetkých.
- Škôlka sa stáva miestom, kde sa každé dieťa cíti bezpečne, dôležito a prijato.